

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

19/417-

19. januar 2023

Vedtak i klagesak etter kraftberedskapsforskriften § 6-1

Olje- og energidepartementet (OED) viser til oversendelse av klage fra Kommunerevisjonen ved Oslo kommune (Kommunerevisjonen) fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) 21. juni 2019. Klagen gjaldt NVEs vedtak av 25. mars 2019 hvor Kommunerevisjonen ikke ble ansett som rettmessig bruker av kraftsensitiv informasjon, jf. kraftberedskapsforskriften¹ § 6-1 fjerde ledd.

1. Sakens bakgrunn

Oslo kommunes kontrollutvalg vedtok i møte 28. august 2018 at det skulle gjennomføres en forvaltningsrevisjon av informasjonssikkerhet i Hafslund Nett AS (Hafslund) av Kommunerevisjonen. Revisjonen hadde følgende problemstilling: "Ivaretar Hafslund Nett AS IT-relatert informasjonssikkerhet for kraftforsyningen i tråd med gjeldende krav?".

Mens saken har vært til behandling i departementet, er eierskapet til Hafslund blitt omorganisert, og Hafslund eksisterer ikke lenger som selvstendig foretak. Etter sammenlåingen er tidligere Eidsiva Nett og Hafslund blitt til Elvia AS (Elvia), som er eid av Oslo kommune, samt en rekke kommuner i Innlandet fylke. Elvia er 100 % offentlig eid.

Etter kommuneloven² § 23-6 første ledd bokstav d kan kontrollutvalget kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre kontroll i et aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjene.

¹ Forskrift om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen av 7. desember 2012 nr. 1157

² Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22. juni 2018 nr. 83³ Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september av 1992 nr. 107

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Elisa Eylands
Brandsås
22 24 62 72

Tilsvarende fulgte av § 80 i den tidligere kommuneloven.³ Etter kommuneloven § 24-10 gjelder bestemmelsene om innsyn og undersøkelser i selskaper o.l. i § 23-6 på tilsvarende måte for kommunens revisor.

Kommunerevisjonen har flere ganger henvendt seg til Hafslund med krav om utlevering av informasjon. Hafslund tok høsten 2018 kontakt med NVE som beredskapsmyndighet med spørsmål om hvordan selskapet skulle håndtere krav fra Kommunerevisjonen om utlevering av kraftsensitiv informasjon i forbindelse med revisjonen.

En del av informasjonen Kommunerevisjonen har etterspurt er kraftsensitiv informasjon etter energiloven⁴ § 9-3, jf. kraftberedskapsforskriften § 6-1. Etter forskriften § 6-1 fjerde ledd kan NVE som beredskapsmyndighet i tvilstilfeller avgjøre hvem som er rettmessig bruker av kraftsensitiv informasjon.

NVE besluttet ved vedtak 25. mars 2019 at Kommunerevisjonen ikke var å anse som rettmessig bruker. Dette vedtaket ble påklaget til OED av Kommunerevisjonen.

1.1 Klagers anførsler

NVEs vedtak ble påklaget av Kommunerevisjonen 25. februar 2019. Kommunerevisjonen anfører prinsipalt at NVEs vedtak lider av rettsanvendelsesfeil, da dagjeldende kommuneloven § 80 gir Kommunerevisjonen rett til innsyn i de etterspurte dokumentene. Subsidiært anføres det at Kommunerevisjonen er å anse som rettmessig bruker etter kraftberedskapsforskriften § 6-1. Det vises i klagen til at formålet med revisjonen er å gi bystyrets organer informasjon om informasjonssikkerheten er tilfredsstillende ivaretatt når det gjelder sikring av kraftforsyningen, og ikke om kraftberedskapsforskriften etterleves. Revisjonskriterier for forvaltningsrevisjon kan utledes også fra ISO 27001:2017.⁵ Videre anfører Kommunerevisjonen at den er fullt innforstått med behovet for å beskytte kraftsensitiv informasjon, og lovreguleringen av taushetsbelagte opplysninger.

Kommunerevisjonen anfører at innsynsretten etter dagjeldende kommuneloven § 80 gjelder uavhengig av selskapets taushetsplikt, og viser til forarbeidene. Videre har Kommunerevisjonen anmodet Kommunal- og moderniseringsdepartementet, nå Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD), om en avklaring av tolkningen av dagjeldende kommuneloven § 80. KMD skrev en tolkningsuttalelse 15. februar 2019, hvor konklusjonen var at kommuneloven § 80 første ledd gir rett til opplysninger som er underlagt taushetsplikt.

Kommunerevisjonen anfører at det er svært vanlig at det eksisterer sektortilsyn på områder som omfattes av forvaltningsrevisjon, og at også enheter i kraftforsyningens beredskapsorganisasjon (KBO-enheter), her Hafslund, vil kunne ha interesse av å vise kontrollutvalget i kommunen at de etterlever relevante lovkrav. Kommunerevisjonen viser til at NVEs tolkning

---

³ Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september av 1992 nr. 107

⁴ Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. av 29. juni 1990 nr. 50

⁵ Informasjonsteknologi - Sikringsteknikker - Ledelsessystemer for informasjonssikkerhet – Krav [NS-EN ISO/IEC 27001:2017 \(standard.no\)](https://www.iso.org/standard/70431.html)

av regelverket fører til at heller ikke Riksrevisjonen kan gjennomføre en tilsvarende revisjon av Statnett.

1.2 NVEs vurdering av klagen

NVE har vurdert klagen, men fant ikke grunn til å endre det opprinnelige vedtaket. Saken ble derfor 21. juni 2019 oversendt til departementet for behandling.

NVE mener at den gjennomgangen Kommunerevisjonen vil gjøre innebærer at det foretas en revisjon innenfor det saksområdet hvor NVE er tilsynsmyndighet. Videre viser NVE til at kravene i kraftberedskapsforskriften kapittel 6 er basert på ISO 27001:2017.

Etter NVEs vurdering foreligger det en motstrid mellom dagjeldende kommuneloven § 80 som gir Kommunerevisjonen en rett til å kreve innsyn, og energiloven § 9-3 som forhindrer KBO-enheter fra å dele kraftsensitiv informasjon med andre enn rettmessige brukere. NVE vurderte på nytt om Kommunerevisjonen kunne anses å være rettmessig bruker av kraftsensitiv informasjon etter kraftberedskapsforskriften § 6-1, men kom frem til at Kommunerevisjonen ikke var å anse som rettmessig bruker.

Etter NVEs vurdering må energiloven med forskrifter få forrang over kommuneloven, og NVE mener det er gode grunner til å følge prinsippet som fremgår av Ot.prp. nr. 3 (1976-77) om at i konflikter om taushetsplikt og opplysningsplikt må vanligvis taushetsplikten gå foran.

NVE viser til at det må skilles mellom forvaltningsrevisjon som del av eierskapskontroll med kommunalt eid virksomhet jf. dagjeldende kommuneloven § 77 nr. 5 og forvaltningsrevisjon av kommunal virksomhet som nevnt i dagjeldende kommuneloven § 78. Når det gjelder vurderingen av hvem som kan anses som "rettmessig bruker" utelukker ikke NVE at Kommunerevisjonen er å anse som tilsynsmyndighet når den gjennomfører forvaltningsrevisjon av kommunal virksomhet. NVE vurdering er likevel at Kommunerevisjonen, ved gjennomføring av forvaltningsrevisjon som del av eierskapskontroll av kommunalt eid virksomhet, faller utenfor begrepet "tilsynsmyndighet".

NVE viser til at i og med at NVE er statlig tilsynsmyndighet for kraftforsyningsberedskap, er det ikke grunnlag for at Kommunerevisjonen skal utføre den samme kontrollen med oppfyllelsen av kraftberedskapsforskriften som NVE har som oppgave. Dette vil kunne føre til dobbeltbehandling, og vil ikke være effektiv ressursbruk.

1.3 Uttalelse fra Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet

Saken reiser spørsmål om forholdet mellom bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter om taushetsplikt om kraftsensitiv informasjon, og kommunelovens bestemmelser om informasjonstilgang til kommunenes revisor. OED har, i samråd KDD, bedt om en uttalelse fra Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet.

Lovavdelingen svarte med tolkningsuttalelse av 17. august 2022. Lovavdelingen skriver blant annet i tolkningsuttalelsen på side 6 at:

«Ut frå dette må Kommunerevisjonen kunne reknast som ein «rettmessig bruker» av kraftsensitiv informasjon etter energilova § 9-3 andre ledd, og teieplikta etter denne føresegna er etter vår vurdering difor ikkje til hinder for utlevering til kommune-revisjonen i samband med gjennomføring av ein forvaltningsrevisjon. Etter kraftbered-skapsforskrifta § 6-1 fjerde ledd kan NVE som beredskapsstyresmakt «i tvilstilfeller avgjøre hvem som er rettmessig bruker». Ut frå det samla rettskjeldebiletet er vår vurdering at det ikkje er tilstrekkeleg grunn til å leggje vekt på konklusjonen frå NVE om at Kommunerevisjonen ikkje skal reknast som en «rettmessig bruker».»

2. Departementets vurdering

OED har kommet frem til at klagen tas til følge.

Etter departementets vurdering har Kommunerevisjonen fremdeles rettslig klageinteresse og behov for å få saken avgjort, jf. forvaltningsloven § 28. Kommunerevisjonen har bekreftet at den planlagte revisjonen av Hafslund er utsatt som følge av mangelen på nødvendig dokumentasjon. Vedtaket fra Oslo kommunes kontrollutvalg er ikke etterfulgt, og Kommunerevisjonen har fremdeles behov for en avklaring i saken. Kommunerevisjonen planlegger å gjennomføre en revisjon av Elvia for å etterfølge vedtaket fra kontrollutvalget. På den bakgrunn anser OED at saken har nødvendig aktualitet, og saken tas til behandling.

I tråd med Lovavdelingens tolkningsuttalelse, legger OED til grunn at Kommunerevisjonen er å anse som en rettmessig bruker av kraftsensitiv informasjon etter energiloven § 9-3 annet ledd og kraftberedskapsforskriften § 6-1 fjerde ledd. Etter departementets vurdering er Kommunerevisjonen å anse som «rettmessig bruker» av informasjonen så langt tilgangen til den er nødvendig for at kontrollutvalget skal kunne utføre pliktene sine etter kommuneloven.

Ved tolkningen av energiloven § 9-3 annet ledd må det etter departementets syn gjøres en konkret vurdering av hvilken informasjon som er «nødvendig» for at Kommunerevisjonen skal kunne utføre sine oppgaver. I sin uttalelse har Lovavdelingen ikke gått inn på den konkrete vurderingen av dette, men departementet viser til tolkningsuttalelsen side 7 hvor det står det at informasjon som ikke er nødvendig for at Kommunerevisjonen skal kunne utføre arbeidet sitt, kan sladdes. Det nevnes likevel i tolkningsuttalelsen fra Lovavdelingen at det i hovedsak vil være opp til Kommunerevisjonen å ta stilling til hvilke dokumenter de har behov for.

Departementet viser til at behandling av kraftsensitiv informasjon er underlagt strenge regler i kraftberedskapsforskriften, og at § 6-2 om taushetsplikt for kraftsensitiv informasjon gjelder for enhver, jf. kraftberedskapsforskriften § 1-3 siste ledd. Departementet viser videre til at KBO-enhetene etter §§ 6-3 og 6-4 er pålagt å ha systemer for beskyttelse, avskjerming og tilgangskontroll, samt utarbeide en sikkerhetsinstruks som sikrer at kravene til informasjons-sikkerhet ivaretas.

Departementet viser til at kraftsensitiv informasjon er underlagt streng regulering, for å forhindre at sensitiv informasjon om kraftforsyningen kommer på avveie.

Departementet viser videre til at beredskapsmyndigheten ved enkeltvedtak kan bestemme at bestemmelsene i kraftberedskapsforskriften §§ 6-3 og 6-4 om beskyttelse, avskjerming og tilgangskontroll, samt sikkerhetsinstruks, skal gjelde for andre virksomheter enn de som er omfattet av forskriften for øvrig, jf. forskriften § 1-3 tredje ledd. Etter departementets vurdering kan NVE med hjemmel i § 1-3 tredje ledd sette nærmere krav til hvordan en «rettmessig bruker» av kraftsensitiv informasjon skal behandle informasjonen.

Departementet ber NVE om å vurdere nærmere om, og eventuelt i hvilken grad, kraftberedskapsforskriften §§ 6-3 og 6-4 skal gjelde for Kommunerevisjonen i Oslo ved innhenting av kraftsensitiv informasjon, som en del av utførelsen av sin kontroll med Elvia, jf. kraftberedskapsforskriften § 1-3 tredje ledd.

For å ivareta hensynet til informasjonssikkerhet ber departementet om at Elvia ikke utleverer sensitiv informasjon om kraftforsyningen før NVEs vurdering foreligger.

3. Konklusjon

Klagen på NVEs vedtak av 25. mars 2019 tas til følge. Kommunerevisjonen i Oslo kommune er å anse som en rettmessig bruker av sensitiv informasjon om kraftforsyningen etter energiloven § 9-3, så langt det er nødvendig for å gjennomføre revisjonen av Elvia.

Departementets avgjørelse er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Departementet ber NVE vurdere om, og eventuelt i hvilken grad, kraftberedskapsforskriften §§ 6-3 og 6-4 skal gjelde for Kommunerevisjonen i Oslo. Departementet ber om at Elvia ikke utleverer sensitiv informasjon om kraftforsyningen før NVEs vurdering foreligger.

Med hilsen

Olav Boge (e.f.)
avdelingsdirektør

Elisa Eylands Brandsås
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

«Tolkningsuttalelse – energilova § 9-3 og revisor sin rett til informasjon etter kommunelova» fra Justis- og beredskapsdepartementet, 17. august 2022

Mottakere:

Kommunerevisjonen ved Oslo kommune
Norges vassdrags- og energidirektorat
Elvia AS

Kopi:

Justis- og beredskapsdepartementet